

odbor všeobecné správy
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV- 392-7/VS-2025

Praha 2. ledna 2025
Počet listů/stran: 1/2

Žadatel:

XXX

Poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Podle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), jsou povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.

Podle § 12 odst. 1 písm. b) zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, ve znění pozdějších předpisů, je v působnosti Ministerstva vnitra mj. agenda státního občanství České republiky.

Ministerstvo vnitra obdrželo od výše uvedeného žadatele dne 15. 12. 2024, která žádost o poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Žadatel žádá o poskytnutí informací týkajících se aplikace ustanovení § 14 odst. 8 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 186/2013 Sb.“).

Ministerstvo vnitra posoudilo podanou žádost o informace a dospělo k závěru, že žádosti je možné vyhovět.

Ustanovení § 14 odst. 8 zákona č. 186/2013 Sb. uvádí: „*Státní občanství České republiky lze udělit žadateli, který prokáže, že jeho pobyt na území České republiky v posledních 3 letech předcházejících dni podání žádosti výrazně a bez vážných důvodů nezatěžoval systém státní sociální podpory nebo systém pomoci v hmotné nouzi. Výrazným zatížením systému státní sociální podpory nebo systému pomoci v hmotné nouzi se rozumí, že žadatel je převážně závislý na dávkách poskytovaných ze systému státní sociální podpory nebo systému pomoci v hmotné nouzi, pokud se nejedná o osobu, která je vyloučena z výkonu výdělečné činnosti z důvodu svého zdravotního stavu, připravuje se na budoucí povolání, nebo čerpá mateřskou či rodičovskou dovolenou, nebo soustavně pečuje o jinou osobu, která je na takovou péči odkázána.*“

V kontextu výše citovaného ustanovení platí, že otázka „výrazného zatěžování systému státní sociální podpory nebo systému pomoci v hmotné nouzi“, tj. převážné závislosti žadatele na dávkách poskytovaných z těchto systémů, je posuzována u většiny žadatelů o udělení státního občanství České republiky. Je-li v řízení o žádosti o udělení státního občanství České republiky zjištěno, že žadatel „výrazně a bez vážných důvodů zatěžoval“ tyto systémy, pak může být tato skutečnost v některých případech důvodem nevyhovění žádosti.

Výjimku v tomto ohledu představují osoby, u kterých je s ohledem na věk možné důvodně předpokládat výdělečnou činnost, a které jsou ovšem z výkonu výdělečné činnosti vyloučeny ze zákonem stanovených důvodů (z důvodu čerpání mateřské či rodičovské dovolené, z důvodu zdravotního stavu apod.). V těchto případech je nezbytné prokázat důvod, pro který žadatel výdělečnou činnost nevykonává či nemůže vykonávat. Prokazování, resp. posuzování těchto důvodů či okolností je vždy prováděno individuálně v kontextu konkrétní žádosti a konkrétní situace žadatele. V případě těchto osob pak platí, že čerpání prostředků ze systému státní sociální podpory nebo systému pomoci v hmotné nouzi (pokud souvisí s některým ze zákonem stanovených a v řízení prokázaných důvodů), nemůže být samo o sobě důvodem nevyhovění žádosti o udělení státního občanství České republiky.

Specifická situace pak nastává v případě osob, u kterých se již ekonomická aktivita, resp. výdělečná činnost *a priori* nepředpokládá (např. osoby čerpající starobní důchod). U těchto osob je sice předmětná otázka zatěžování systému sociální pomoci či pomoci v hmotné nouzi v řízení obecně posuzována (zpravidla posouzením poměru výše prostředků, které osoba získává např. formou starobního důchodu, resp. formou dávek systémů sociální podpory či systému pomoci v hmotné nouzi), není však bez dalšího třeba prokazovat důvod nevykonávání výdělečné činnosti, jako v případě osob, u kterých je možné ekonomickou aktivitu možné s ohledem na věk očekávat.

Může nicméně nastat situace, kdy čerpání dávek z některého ze systémů přímo souvisí např. se zdravotním stavem ekonomicky neaktivního žadatele. V takovém případě je vhodné na takovou situaci v rámci řízení o žádosti o udělení státního občanství České republiky poukázat (např. prostřednictvím příslušného rozhodnutí příslušného orgánu o přiznání dávky, prostřednictvím lékařské zprávy popisující zdravotní stav apod.) tak, aby bylo možné veškeré relevantní okolnosti daného případu individuálně posoudit a vyhodnotit.

JUDr. Petr Voříšek, Ph.D.
ředitel odboru